

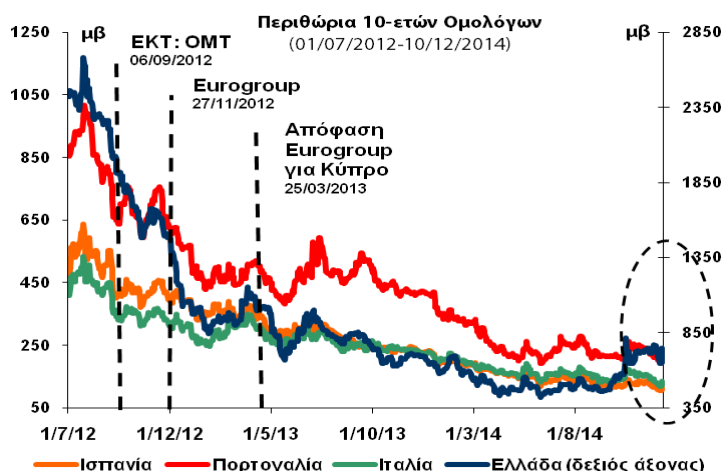
Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτήν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παρέχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό σκοπό και προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωσδήποτε και αν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του νομόφωνα.

Το πάγωμα των μεταρρυθμίσεων δύναται να ανακόψει τις προοπτικές ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Απαιτείται επίσπευση των πολιτικών ενίσχυσης της εγχώριας παραγωγικότητας.

- Η τάση ανάκαμψης για την ελληνική οικονομία δεν θα πρέπει να διακοπεί. Χρόνος για περαιτέρω καθυστερήσεις λόγω πολιτικών εξελίξεων δεν υπάρχει. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 1,24 εκατομμύρια έλληνες πολίτες που είναι άνεργοι και το «κόστος ευκαιρίας» για τον μέσο Έλληνα πολίτη έχει μειωθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα με αποτέλεσμα να υπονομεύεται η συνοχή και η εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας μας.
- Οι πολιτικές ενίσχυσης της συνολικής παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας οι οποίες συνδέονται άμεσα με τις μεταρρυθμίσεις όχι μόνο δεν θα πρέπει να παραμείνουν στάσιμες αλλά τουναντίον θα πρέπει να επισπευσθούν και να εφαρμοστούν με ορθολογικό τρόπο. Αύξηση της παραγωγικότητας ισοδυναμεί με αύξηση των αποδόσεων του κεφαλαίου, δηλαδή αυξημένα κίνητρα για επενδύσεις, και με ενδυνάμωση των κινήτρων για αύξηση των ωρών εργασίας μέσω αύξησης των μισθών.
- Η πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών (αρνητικός πληθωρισμός ή αποπληθωρισμός) συνεχίζεται. Για τον μήνα Νοέμβριο η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή διαμορφώθηκε στο -1,2%.
- Στον τομέα της στέγασης καταγράφηκε η μεγαλύτερη πτώση (του επιπέδου των τιμών), -5,9%, ενώ στον τομέα των αλκοολούχων ποτών και καπνού σημειώθηκε άνοδος της τάξης του 2,9%.
- Περαιτέρω πτώση του ποσοστού της Ανεργίας για τον μήνα Σεπτέμβριο, 25,7%. Ο ρυθμός ετήσιας μείωσης επιταχύνθηκε από τις -1,8 ποστ. μοναδ. στις -2,3.

Πηγή: Bloomberg

Η ανάκτηση των 25 ποστ. μοναδ. του πραγματικού ΑΕΠ απαιτεί εγρήγορση και όχι στασιμότητα. Η πολιτική αδράνεια και το πάγωμα των μεταρρυθμίσεων δύναται να ανακόψουν τις προοπτικές ανάκαμψης.

Για τις επόμενες 20 μέρες, εξαιτίας της επίσπευσης των διαδικασιών για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι εξελίξεις στην ελληνική πολιτική σκηνή θα τύχουν υψηλής δημοσιότητας τόσο από τα εγχώρια μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και από αυτά της αλλοδαπής. Παράλληλα με εκφράσεις του τύπου, «θα ψηφίσω τον υποψήφιο», «δεν θα ψηφίσω τον υποψήφιο», «ομαλότητα και ανάκαμψη», «αποτυχία του προγράμματος», κτλ., δύο αριθμοί θα γίνουν επίκαιροι όσο ποτέ στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αυτοί είναι ο αριθμός 180 και ο αριθμός 25. Όπως είναι ευρέως γνωστό ο πρώτος συνδέεται με τις ψήφους που απαιτούνται για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και ο δεύτερος με τις επιπλέον ψήφους που θα πρέπει να εξασφαλίσει ο κυβερνητικός συνασπισμός έτσι ώστε να υπάρξει διαδοχή στο προεδρικό μέγαρο και η χώρα να αποφύγει την εκλογική αναμέτρηση. Ωστόσο, υπό το πρίσμα των εξελίξεων των τελευταίων 7 ετών στην ελληνική οικονομία, η σημασία των δύο προαναφερθέντων αριθμών μπορεί να ερμηνευτεί και ως εξής:

1. Οι πολιτικές εξελίξεις δεν θα πρέπει να οδηγήσουν την ελληνική οικονομία σε στροφή «180» μοιρών. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των δύο τελευταίων τριμήνων, για παράδειγμα αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,41% και 1,92%, αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου για πρώτη φορά ύστερα από 25 τρίμηνα, η ελληνική οικονομία εμφανίζει σημάδια ανάκαμψης. Αυτή η τάση δεν θα πρέπει να διακοπεί. Χρόνος για περαιτέρω καθυστερήσεις λόγω πολιτικών εξελίξεων δεν υπάρχει. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 1,24 εκατομμύρια έλληνες πολίτες που είναι άνεργοι και το «κόστος ευκαιρίας» για τον μέσο Έλληνα πολίτη έχει μειωθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα με αποτέλεσμα να υπονομεύεται η συνοχή και η εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας μας.

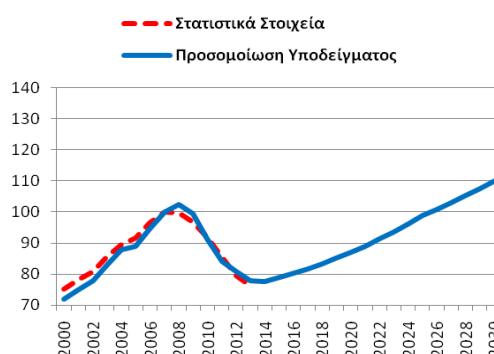
2. Η ελληνική μεγάλη ύφεση της περιόδου 2007-2013 είχε ως αποτέλεσμα την συσσωρευμένη πτώση του πραγματικού ΑΕΠ κατά το 1/4 (προσεγγιστικά) της εγχώριας παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών του έτους 2007. Η ανάκτηση των «25» ποσοσטיών μονάδων του πραγματικού ΑΕΠ απαιτεί εγρήγορση και όχι στασιμότητα. Η πολιτική αδράνεια και το πάγωμα των μεταρρυθμίσεων δύναται να ανακόψουν τις προοπτικές ανάκαμψης. Οι πολιτικές ενίσχυσης της συνολικής παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας οι οποίες συνδέονται άμεσα με τις μεταρρυθμίσεις όχι μόνο δεν θα πρέπει να παραμείνουν στάσιμες αλλά τουναντίον θα πρέπει να επισπευσθούν και να εφαρμοστούν με ορθολογικό τρόπο. Αύξηση της παραγωγικότητας ισοδυναμεί με αύξηση των αποδόσεων του κεφαλαίου, δηλαδή αυξημένα κίνητρα για επενδύσεις, και με ενδυνάμωση των κινήτρων για αύξηση των ωρών εργασίας μέσω αύξησης των μισθών.

Για να δείξουμε πόσο σημαντική για το μονοπάτι ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας είναι η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγικότητας πραγματοποιήσαμε μια άσκηση προσομοίωσης

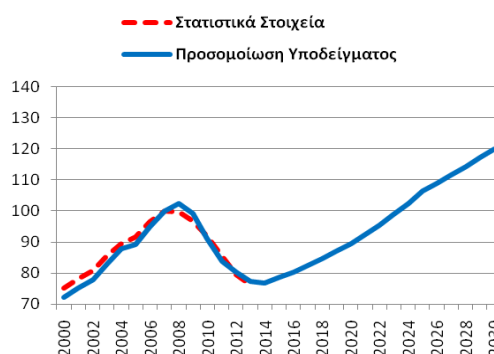
με την χρήση ενός δυναμικού υποδείγματος γενικής ισορροπίας. Για το 2014 υποθέτουμε ότι η συνολική παραγωγικότητα αυξάνεται με έναν ποσοστιαίο ρυθμό της τάξης του 0,6% και για το διάστημα 2015-2025 κατασκευάζουμε τα εξής τρία σενάρια: (α) σταθερή αύξηση 3%, (β) σταθερή αύξηση 4%, και (γ) σταθερή αύξηση 5%. Για το 2026 και έπειτα υποθέτουμε ότι ο ρυθμός αύξησης της συνολικής παραγωγικότητας επιστρέφει στην παγκόσμια μακροχρόνια τάση του 2%.

Σχήμα 1: Συνολική Παραγωγικότητα και Οικονομική Μεγέθυνση Πραγματικό ΑΕΠ, Δείκτες (έτος βάσης 2007 = 100)

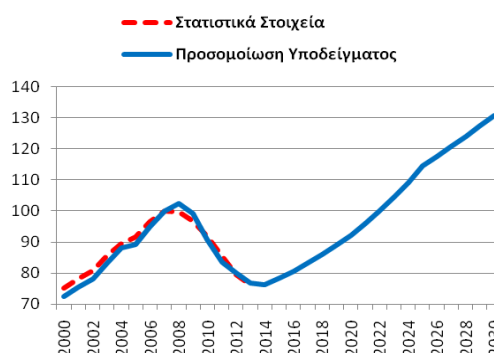
(α) Αύξηση Συνολ. Παραγωγ. 2014: 0,6 , 2015-2025: 3% , 2026: 2%

(β) Αύξηση Συνολ. Παραγωγ. 2014: 0,6 , 2015-2025: 4% , 2026: 2%

(γ) Αύξηση Συνολ. Παραγωγ. 2014: 0,6 , 2015-2025: 5% , 2026: 2%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Eurobank Research.

Σημείωση: Το υπόδειγμα βάσει του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι παραπάνω προσομοιώσεις είναι ένα μακροοικονομικό δυναμικό υπόδειγμα γενικής ισορροπίας (κλειστή οικονομία, τέλει ανταγωνισμός σε όλες τις αγορές, ύπαρξη κυβέρνησης).

Τα αποτελέσματα της άσκησης έχουν ως εξής: (α) όπως παρατηρούμε στο Σχήμα 1, για τα έτη 2000-2013 η συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών της παραγωγής μπορεί να ερμηνεύσει - αναπαράγει σε σημαντικό βαθμό την πορεία του πραγματικού ΑΕΠ, (β) η αύξηση της παραγωγικότητας για μια δεκαετία 2015-2025 με ρυθμούς της τάξης του 3%, 4% και 5%, οδηγεί την ελληνική οικονομία στα προς κρίσης επίπεδα του πραγματικού ΑΕΠ σε 12 (2026), 10 (2024) και 8 (2022) χρόνια αντίστοιχα.

Τέλος, ολοκληρώνοντας την αναφορά μας στις παρούσες πολιτικές - οικονομικές εξελίξεις θεωρούμε χρήσιμο να αναφέρουμε τα εξής: Σύμφωνα με το σύνολο της πληροφόρησης που έχουμε μέχρι σήμερα, εξάγουμε το συμπέρασμα πως για πολλοστή φορά οι επί μέρους συνιστώσες του πολιτικού συστήματος (Κυβέρνηση, αξιωματική αντιπολίτευση, πολιτικά κόμματα του εθνικού κοινοβουλίου) αποτυγχάνουν να συνεννοηθούν. Το όφελος σε περίπτωση συνεννόησης θα ήταν αμοιβαίο (όπως και στο πολύ γνωστό παράδειγμα του «διλήμματος του φυλακισμένου» στη θεωρία παιγνίων) και η ελληνική κοινωνία όσο και οι αγορές συνηγορούν προς αυτή την κατεύθυνση. Το ζητούμενο είναι να μην υπάρξει αναγκαστική επιβολή συνεννόησης εξαιτίας χειροτέρευσης των συνθηκών σε οικονομικό ή πολιτικό επίπεδο.

Η πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών (αρνητικός πληθωρισμός ή αποπληθωρισμός) συνεχίζεται. Για τον μήνα Νοέμβριο η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή διαμορφώθηκε στο -1,2%.

Η πτωτική τάση του γενικού επιπέδου των τιμών συνεχίστηκε και για τον μήνα Νοέμβριο. Από τον Μάρτιο του 2013 μέχρι και σήμερα, δηλαδή για 21 συνεχείς μήνες, ο πληθωρισμός κινείται σε αρνητικά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε την Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2014 η ελληνική στατιστική αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΔΤΚ) μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά -1,2% (από τις 120,16 μονάδες στις 118,70).

Στον Πίνακα 1 παραθέτουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των 12 επί μέρους δεικτών καθώς και τον συντελεστή στάθμισης που αντιστοιχεί στον καθένα. Γίνεται φανερό πως η πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών για τον μήνα Νοέμβριο προήλθε κυρίως από τον τομέα της στέγασης (υψηλή ποσοστιαία μεταβολή, -5,9%, και ο 2^{ος} μεγαλύτερος συντελεστής στάθμισης, 15,90%), της υγείας (-2,2% και 5^{ος}, 7,71%) και των άλλων αγαθών και υπηρεσιών (-2,4% και 6^{ος}, 5,35%). Ο τομέας στον οποίο καταγράφηκε η μεγαλύτερη αντιστάθμιση στην παρατηρούμενη πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών ήταν αυτός των αλκοολούχων ποτών και καπνού (2,9%, 8^{ος}, 4,61%) και ακολούθησε ο τομέας της ένδυσης και της υπόδησης με αύξηση της τάξης του 0,2% (9^{ος}, 4,41%). Εκτός από τους δύο προαναφερθέντες δείκτες όλοι οι υπόλοιποι, με εξαίρεση τον τομέα των επικοινωνιών στον οποίο οι τιμές παρέμειναν σταθερές, κατέγραψαν πτώση.

Σε προηγούμενα τεύχη του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ έχουμε κάνει εκτενή αναφορά για τις αρνητικές επιπτώσεις του

φαινομένου του αποπληθωρισμού (για παράδειγμα βλέπε τεύχος 100, 13/11/2014). Αυτές αποτυπώνονται κυρίως στην αύξηση των πραγματικών επιτοκίων, στη δημιουργία συνθηκών αναμονής για την πραγματοποίηση καταναλωτικών ή επενδυτικών αποφάσεων δαπάνης και στην αύξηση των πραγματικών βαρών για τους υπάρχοντες οφειλέτες ή χρεώστες. Συνεπώς ο αποπληθωρισμός επηρεάζει αρνητικά την ζήτηση στη συνέχεια η μειούμενη ζήτηση ενισχύει περισσότερο τον αποπληθωρισμό και ούτω καθεξής.

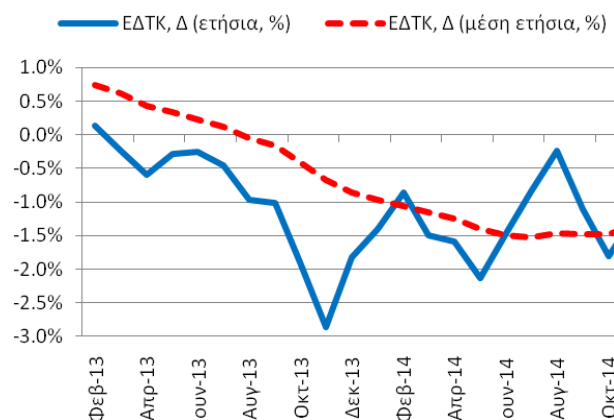
Πίνακας 1: ΕΔΤΚ και επί μέρους δείκτες, ετήσια μεταβολή (%)

	% Μετ.	Στάθμ. %
<u>Γενικός Δείκτης</u>	<u>-1,2</u>	<u>100</u>
Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά (1)	-0,4	20,30
Αλκοολούχα ποτά και καπνός (8)	2,9	4,61
Ένδυση και υπόδηση (9)	0,2	4,41
Στέγαση (2)	-5,9	15,90
Διαρκή αγαθά – είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες (10)	-1,5	4,33
Υγεία (5)	-2,2	7,71
Μεταφορές (3)	-0,3	13,58
Επικοινωνίες (11)	0,0	3,73
Αναψυχή – πολιτιστικές δραστηριότητες (7)	-1,6	4,96
Εκπαίδευση (12)	-3,1	2,88
Ξενοδοχεία – Καφέ Εστιατόρια (4)	-0,6	12,25
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες (6)	-2,4	5,35

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Σημείωση: Τα νούμερα στις παρενθέσεις αποτελούν την ταξινόμηση του κάθε επί μέρους δείκτη αναφορικά με την βαρύτητα που έχει η τιμή του στη διαμόρφωση του γενικού δείκτη.

Σχήμα 2: ΕΔΤΚ, ετήσια μεταβολή (%)

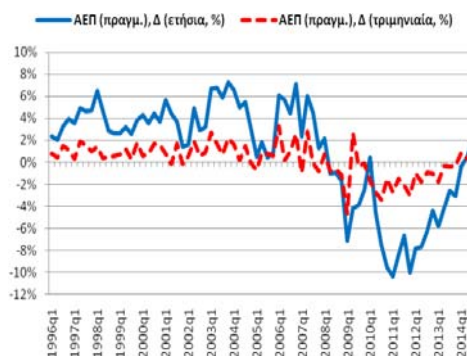
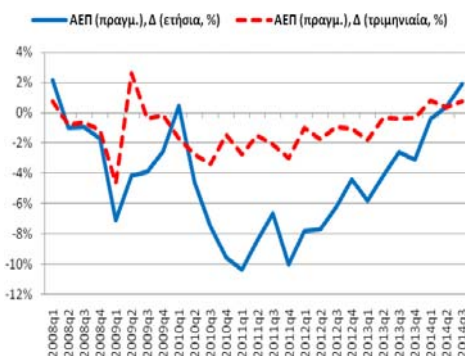
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Για το επόμενο βραχυπρόθεσμο χρονικό διάστημα, δηλαδή για τους επόμενους 6 με 12 μήνες δεν αναμένουμε (με βάση το σύνολο της πληροφόρησης που έχουμε σήμερα) απότομη αντιστροφή της πορείας του γενικού επιπέδου των τιμών. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η ανάκαμψη της ζήτησης, όπως αυτή αποτυπώνεται στην ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης (0,66 και 3,60% στο 2^ο και στο 3^ο τρίμηνο αντίστοιχα) να μην οδηγήσει

άμεσα σε άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών καθώς οι επιχειρήσεις, κυρίως λόγω του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού (δηλαδή, βραχυπρόθεσμα δεν θα υπάρχουν πιέσεις για αύξηση των μισθών, οπότε και του κόστους, οπότε και των τιμών) αλλά και της πιθανής εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας (στους περισσότερους κλάδους η παραγωγή έχει μειωθεί σημαντικά), θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στην αυξημένη ζήτηση, δηλαδή να αυξήσουν την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών, χωρίς να έχουν κίνητρο να αυξήσουν άμεσα τις τιμές. Τέλος αξίζει να αναφέρουμε πως η μείωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου και η συνεπακολουθούμενη μείωση του ενεργειακού κόστους αποτελεί έναν επιπλέον παράγοντα για την μειούμενη τάση του γενικού επιπέδου των τιμών.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας (ενημέρωση: 11/12/2014)Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γον%, εποχ. προσαρμ. για qoq%

Για το **3^ο τρίμηνο (2014)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **1,92%** (0,41%, 2014q2).
 Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,75%** (0,36%, 2014q2).

Συνολική Περίοδος: 1996q1-2014q3Υποπερίοδος: 2008q1-2014q3

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1996q1 – 2014q3

Στοιχεία: Τριμηνιαία

Μέσος Όρος: 0,98%

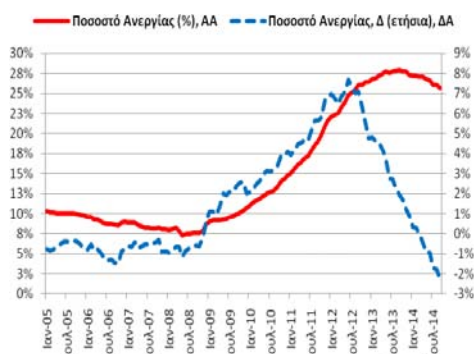
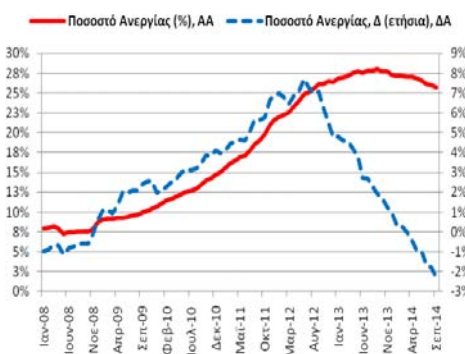
Διάμεσος: 2,59%

Μέγιστο: 7,24% (2003q4)

Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολήΔημοσίευση: 28/11/2014Επομ. Δημ.: 13/2/2015Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Για τον μήνα **Σεπτέμβριο (2014)** το ποσοστό της **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **25,69%** (26,0%, 8/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν στις **-2,29 ΠΜ** (-1,8 ΠΜ, 8/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,589 εκ.** άτομα (3,510 εκ., 9/2013) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,241 εκ.** άτομα (1,364 εκ., 9/2013).

Συνολική Περίοδος: 1/2005-9/2014Υποπερίοδος: 1/2008-9/2014

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Περίοδος: 1/2005 - 9/2014

Στοιχεία: Μηνιαία

Μέσος Όρος: 15,04%

Διάμεσος: 10,39%

Μέγιστο: 27,99% (9/2013)

Ελάχιστο: 7,27% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,

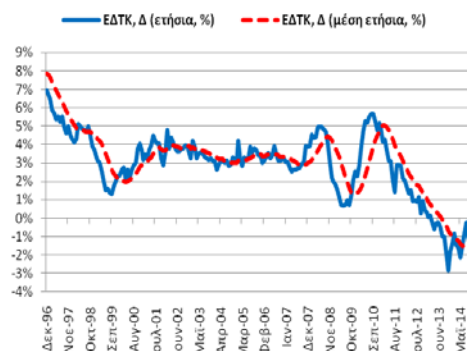
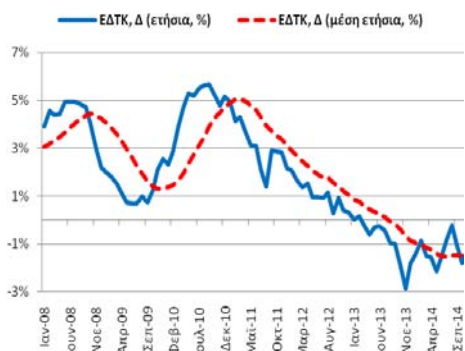
AA = αριστερός άξονας,

ΔA = δεξιός άξονας,

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

Δημοσίευση: 13/11/2014Επομ. Δημ.: 8/1/2015Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για τον μήνα **Νοέμβριο (2014)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕΔΤΚ** ήταν στο **-1,22%** (-1,80%, 10/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,33%** (-1,47%, 10/2014).

Συνολική Περίοδος: 12/1996-11/2014Υποπερίοδος: 1/2008-11/2014

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 12/1996 - 11/2014

Στοιχεία: Μηνιαία

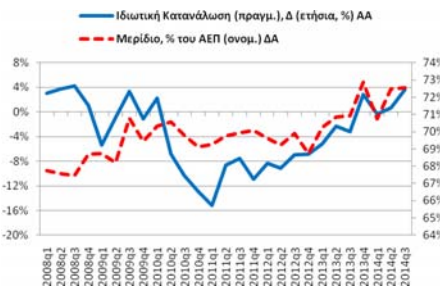
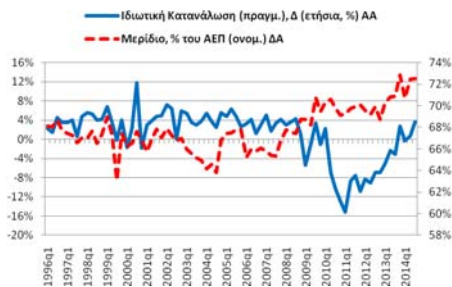
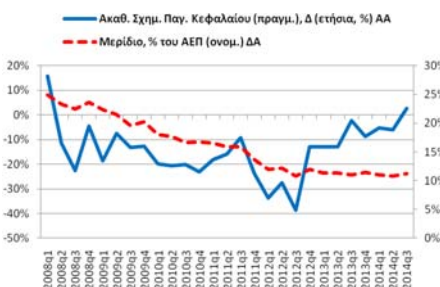
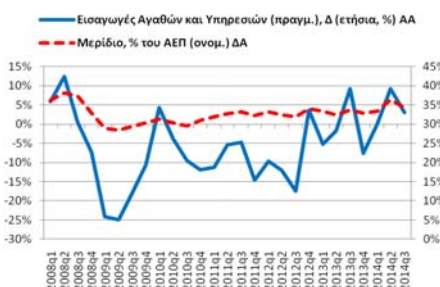
Μέσος Όρος: 2,88%

Διάμεσος: 3,17%

Μέγιστο: 6,93% (12/1996)

Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολήΔημοσίευση: 9/12/2014Επομ. Δημ.: 13/1/2015Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ. ΣΤΑΤ)

Πίνακας Α2: Οι Συνιστώσες του Πραγματικού ΑΕΠ, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, ESA 2010 (ενημέρωση: 11/12/2014)Συνολική Περίοδος: 1996q1-2014q3Υποπερίοδος: 2008q1-2014q3Επομ. Δημόσια: 13/2/2015Ιδιωτική Κατανάλωση (δαπάνη)Δημόσια Κατανάλωση (δαπάνη)Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου (δαπάνη)Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη)Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη, αρνητική συνεισφορά)

- Για το 2014q3 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** της **ιδιωτικής κατανάλωσης** ήταν στο **3,60%** (0,66% 2014q2, -3,15% 2013q3).

- Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ** (ονομ.), ήταν στο **72,55%** (72,49% 2014q2, 70,90% 2013q3).

- Για το 2014q3 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** της **δημόσιας κατανάλωσης** ήταν στο **-2,44%** (2,21% 2014q2, -0,97% 2013q3).

- Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ** (ονομ.), ήταν στο **19,78%** (20,03% 2014q2, 20,18% 2013q3)

- Για το 2014q3 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **συνολικών επενδύσεων** ήταν στο **2,69%** (-6,04% 2014q2, -2,32% 2013q3).

- Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ** (ονομ.), ήταν στο **11,20%** (10,81% 2014q2, 11,04% 2013q3).

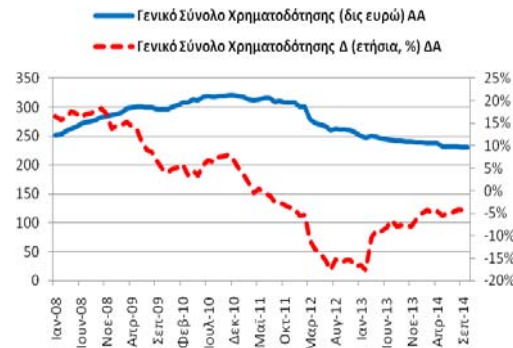
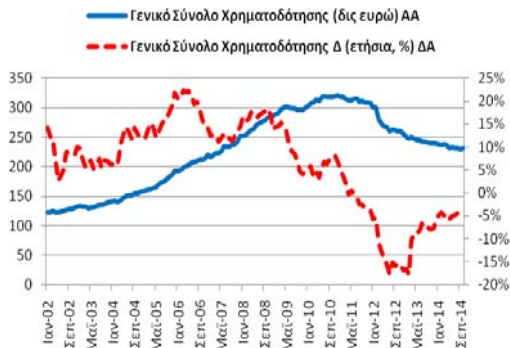
- Για το 2014q3 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **εξαγωγών** ήταν στο **6,91%** (9,52% 2014q2, 6,94% 2013q3).

- Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ** (ονομ.), ήταν στο **33,51%** (33,69% 2014q2, 31,14% 2013q3).

- Για το 2014q3 η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** των **εισαγωγών** ήταν στο **3,05%** (9,28% 2014q2, 9,17% 2013q3).

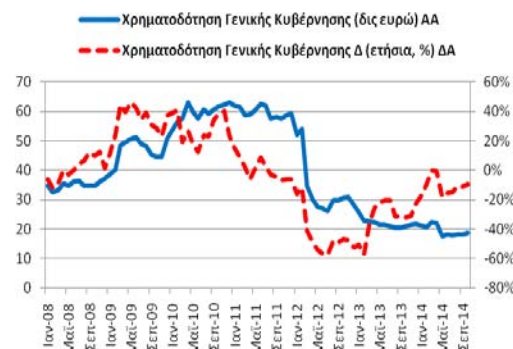
- Το αντίστοιχο **μερίδιο, % του ΑΕΠ** (ονομ.), ήταν στο **34,37%** (36,33% 2014q2, 33,76% 2013q3).

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ. ΣΤΑΤ)

Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχ. ΝΧΙ πλην της Τράπεζας της Ελλάδος (ενημέρωση: 11/12/2014)Συνολική Περίοδος: 1/2002-10/2014Υποπερίοδος: 1/2008-10/2014Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

- Για τον μήνα **Οκτώβριο(2014)** το γενικό σύνολο της χρηματοδότησης ανήλθε στα **230,95 δις ευρώ** (240,07 δις ευρώ, 10/2013).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,80%** (-4,34%, 9/2014).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

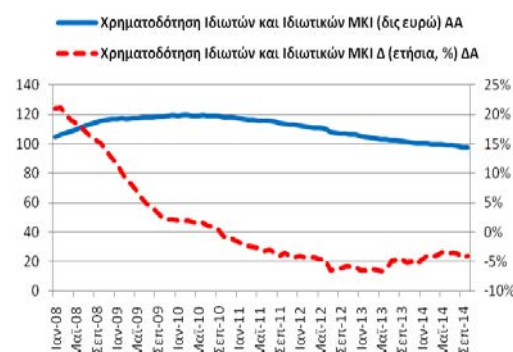
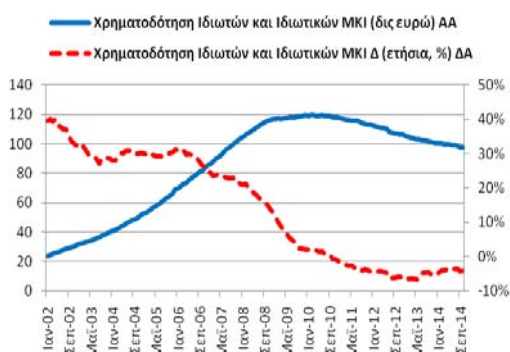
- Για τον μήνα **Οκτώβριο(2014)** η χρηματοδότηση της γενικής κυβέρνησης ανήλθε στα **18,82 δις ευρώ** (20,82 δις ευρώ, 10/2013).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-9,60%** (-11,00%, 9/2014).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Για τον μήνα **Οκτώβριο (2014)** η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **101,58 δις ευρώ** (104,36 δις ευρώ, 10/2013).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,67%** (-3,73%, 9/2014).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Για τον μήνα **Οκτώβριο(2014)** η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **97,30 δις ευρώ** (101,37 δις ευρώ, 10/2013).

- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,02%** (-4,30%, 9/2014).

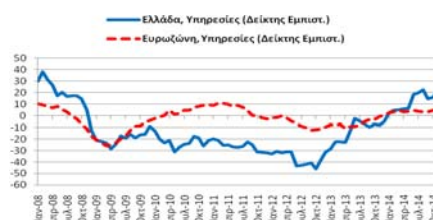
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας Α4: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη (ενημέρωση: 11/12/2014)Συνολική Περίοδος: 4/1997-10/2014Υποπερίοδος: 1/2008-11/2014Επομ. Δημοσίευση: 22/12/2014**Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης**

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (102,7 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 0,5 μονάδες σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά 11,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (1,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 1,9 μονάδες σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά 12,3 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (21,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 5,8 μονάδες σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά 29,7 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-49,9 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 1 μονάδα σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά 16,8 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (10,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 5,3 μονάδες σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά 28,4 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

✓ Για τον μήνα **Νοέμβριο** (2014) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-34,2 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -13 μονάδες σε σχέση με τον Οκτώβριο και κατά -0,8 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Πίνακας Α5 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 11/12/2014														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διάρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών							
Βασική Επισκόπηση														
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	1.,6.	Δ (yoγ, %)	-	1.92%	2014q3	0.41%	2014q2	-2.62%	2013q3	-6.28%	2012q3	-6.68%	2011q3
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (qoq, %)	Ναι	0.75%		0.36%		-0.40%		-0.97%		-2.11%	
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y		δισ ευρώ		185.11	2013	192.61	2012	206.16	2011	226.21	2010	239.25	2009
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	25.69%	Σεπ-14	26.00%	Αυγ-14	27.99%	Σεπ-13	26.07%	Σεπ-12	19.00%	Σεπ-11
Εναρμ. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (yoγ, %)	-	-1.22%	Νοε-14	-1.80%	Οκτ-14	-2.86%	Νοε-13	0.41%	Νοε-12	2.85%	Νοε-11
Συνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλωση (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	1.,6.	Δ (yoγ, %)	-	3.60%	2014q3	0.66%	2014q2	-3.15%	2013q3	-6.94%	2012q3	-7.51%	2011q3
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση				-	-2.44%		2.21%		-0.97%		-13.54%		-2.99%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)				-	2.69%		-6.04%		-2.32%		-38.57%		-9.26%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	6.91%		9.52%		6.94%		-1.03%		4.81%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	3.05%		9.28%		9.17%		-17.42%		-4.73%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά άτομο)	y	4.,6.	Δ (yoγ, %)	-	-0.10%	2013	1.40%	2012	-2.10%	2011	-2.80%	2010	-3.90%	2009
Ονομαστικό Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας				-	-7.00%		-3.30%		-0.20%		0.30%		7.40%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	1.,6.	Δ (yoγ, χιλ)	Ναι	79.2	Σεπ-14	16.7	Αυγ-14	-128.2	Σεπ-13	-347.5	Σεπ-12	-376.1	Σεπ-11
Άνεργοι				Ναι	-123.1		-112.6		81.3		348.4		262.5	
Εργατικό Δυναμικό				Ναι	-43.9		-95.8		-46.9		0.8		-113.5	
Μη Ενεργός Πληθυσμός				Ναι	-6.5		6.6		-8.9		-68.8		61.6	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	2.,6.	Δ (yoγ, %)	-	-7.0%	2014q3	-7.7%	2014q2	-10.2%	2013q3	-12.6%	2012q3	-4.7%	2011q3
Συνολική Οικοδομική Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	1.,6.		-	-11.2%	Σεπ-14	-19.9%	Αυγ-14	-14.4%	Σεπ-13	-60.4%	Σεπ-12	-7.7%	Σεπ-11
Εξωτερικός Τομέας														
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	2.,6.	Δ (yoγ, εκ)	-	652.2	Σεπ-14	611.6	Αυγ-14	74.7	Σεπ-13	1964.3	Σεπ-12	142.7	Σεπ-11
Α. Εμπορικό Ισοζύγιο				-	223.4		61.7		-130.3		700.1		229.5	
Εμπορικό Ισοζύγιο (χωρίς καύσιμα)				-	16.5		-48.0		-220.7		632.6		151.2	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών				-	424.7		424.8		372.6		36.3		262.0	
Ισοζύγιο Υπηρεσιών (εισπράξεις ταξιδιωτικές)				-	224.5		296.8		348.6		99.8		121.2	
Γ. Ισοζύγιο Εισοδημάτων				-	-121.8		17.1		-140.6		1094.4		-341.5	
Δ. Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων				-	126.1		107.8		-27.1		133.5		-7.2	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)														
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	1.,6.	%	-	-12.2%	2013	-8.6%	2012	-10.1%	2011	-11.1%	2010	-	2009
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	-8.2%		-3.6%		-2.9%		-5.2%		-	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	-174.9%		-156.9%		-171.3%		-146.0%		-	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)														
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	5.,6.	δισ ευρώ	-	41.32	Οκτ-14	37.28	Σεπ-14	42.95	Οκτ-13	-	Οκτ-12	-	Οκτ-11
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	42.60		37.68		-		-		-	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	43.77		39.56		45.91		-		-	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	44.17		41.34		-		-		-	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	2.65		2.53		2.59		-		-	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	3.54		1.55		-		-		-	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	-2.45		-2.29		-2.96		-		-	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	-1.57		-3.66		-		-		-	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας														
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	2.,6.	%	-	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/14	0.00%	8/5/13	0.00%	11/7/12
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου	-			-	0.05%		0.15%		0.25%		0.50%		0.75%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης	-			-	0.30%		0.40%		0.75%		1.00%		1.50%	
Τραπεζικά Επιτόκια														
Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	m	2.,6.	%	-	1.23%	Οκτ-14	1.32%	Σεπ-14	1.90%	Οκτ-13	2.79%	Οκτ-12	2.62%	Οκτ-11
Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)				-	5.36%		5.21%		5.61%		5.76%		7.02%	
Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)				-	1.45%		1.52%		2.21%		2.86%		2.50%	
Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)				-	5.28%		5.31%		5.65%		5.83%		6.44%	
Χρηματοδότηση														
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης	m	2.,6.	Δ (yoγ, %)	-	-3.80%	Οκτ-14	-4.34%	Σεπ-14	-7.96%	Οκτ-13	-15.41%	Οκτ-12	-3.21%	Οκτ-11
Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης				-	-9.60%		-11.00%		-31.84%		-46.99%		-6.57%	
Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων				-	-2.67%		-3.73%		-4.78%		-9.92%		-0.90%	
Χρηματοδότηση Ιδιωτών και ΜΚΙ				-	-4.02%		-4.30%		-5.10%		-5.89%		-3.54%	
Καταθέσεις και Ρέπος														
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος	m	2.,6.	Δ (yoγ, %)	-	0.20%	Οκτ-14	-0.07%	Σεπ-14	1.29%	Οκτ-13	-11.83%	Οκτ-12	-17.19%	Οκτ-11
Γενική Κυβέρνηση				-	-17.80%		-18.91%		100.26%		23.92%		-47.72%	
Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις				-	-7.54%		-10.76%		31.21%		-14.13%		17.40%	
Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα				-	11.28%		8.27%		21.83%		-14.80%		12.20%	
Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις				-	16.86%		15.10%		-1.06%		-18.89%		-22.55%	
Νοικοκυριά				-	0.59%		0.42%		2.91%		-10.83%		-16.73%	
Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης				-	0.06%		6.28%		-1.30%		-7.33%		-11.00%	
Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης				-	-1.91%		-1.07%		-24.25%		-15.97%		-12.78%	
Δείκτες Εμπιστοσύνης														
Οικονομικό Κλίμα - Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστ.	m	3.,6.	ΜΔ	Ναι	102.7	Νοε-14	102.2	Οκτ-14	91.6	Νοε-13	82.4	Νοε-12	77.8	Νοε-11
Βιομηχανία				Ναι	1.3		-0.6		-11		-17.6		-23.6	
Υπηρεσίες				Ναι	21.6		15.8		-8.1		-38.4		-31.5	
Καταναλωτές				Ναι	-49.9		-50.9		-66.7		-74.1		-82.3	
Λιανικό Εμπόριο				Ναι	10.3		5		-18.1		-40.1		-34.9	
Κατασκευές				Ναι	-34.2		-21.2		-33.4		-56.7		-70.2	

Πηγή: (1) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ. ΣΤΑΤ), (2) Τράπεζα της Ελλάδος, (3) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (4) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat),

(5) Διαδικτυακή Πύλη Υπουργείου Οικονομικών, (6) Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων - Eurobank (Eurobank Research).

Σημειώσεις: (1) ως y, q και m ορίζουμε τα ετήσια, τριμηνιαία και μηνιαία στοιχεία, (2) ως Δ (yoγ) ορίζουμε την ετήσια μεταβολή, ως Δ (yoγ) ορίζουμε την τριμηνιαία μεταβολή, ως Δ (yoγ) ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, (3) ως Π ορίζουμε το πραγματοποιηθέν και ως Σ τον στόχο, (4) Στο πεδίο δημοσιονομικά στοιχεία (γενική κυβέρνηση), η μεταβλητή του πρωτογενούς ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης διαφέρει από το αντίστοιχο μέγεθος του ελληνικού προγράμματος οικονομικής προσαρμογής.

Ο πίνακας βρίσκεται σε καθεστώς αναδιάρθρωσης. Στα επόμενα τεύχη του παρόντος φυλλαδίου θα έχει παρόμοια μορφή με την αντίστοιχη του πρόσφατου παρελθόντος.

Ομάδα Οικονομικών Μελετών

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος

Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής

Βασίλης Ζάρκος: Οικονομικός Αναλυτής

Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.3337365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

• **New Europe:** Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης

• **Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία

• **Global Economic & Market Outlook:** Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>

Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

